

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ મેમનગર, અમદાવાદ તથા શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમનું મુખપત્ર

વર્ષ-૩ : ઓક્ટોબર, ૨૦૧૧ : અંક - ૨

પંચવર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૨૫૦/-

ગુરુકુલ દર્શન

સદ્વિદ્યા પ્રવર્તાવો પૃથ્વી પરે...

ગૂઝલ વાપીતિનંદન

સુંદર શ્રી ઘનશ્યામ,
મારા મન મંદિરમાં આવો...
એકવાર પ્રભુ દરશન આપી,
ભક્તિજ્યોત જગાવો...

જૂનન વર્ષાભિનંદન

શ્રીદરિના ભાડીના વહાના ભજનનો !

જમ સ્વામિનારાયણ

ભગવાન શ્રીદરિ આપ સર્વને સર્વપ્રજા સુખી રાખે એવી
જૂનવર્ષના આરંભે અને શ્રીદરિસરભૂમાં પ્રાર્થના કરીએ
છીએ.

જૂનવર્ષના ભવનાં પ્રભાતે ભવનાં સૂરજના કોનલ
વહુ ડિગ્ગો આપના પ્રગલ્ભપંથને પ્રકાશિત કરનારહો.

દીપાવળની મંગલ રાત્રિના દિવસાંકોનો દિવ્ય જ્યોતિ
આપના અંતરમાં અદ્યતનના અજ્યાણા પાપરતો રહે

આ સપરમા મંગલ દિવસોએ આંગણમાં પ્રવેશી
રંગોળીના ભાગભાગના રંગો આપના અંતરમાં અને જીવનમાં
સદ્ગુણોના દિવ્ય રંગોની રંગોળી પ્રેરનાર હો.

સંગે અને સત્સાક્ષોના પાવન યોગથી આપજીવન
વિશેષ અને વિશેષ નિર્મલતાને પ્રાપ્ત રહો.

સૂર્યપ્રકાશોત્તમ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ અને
એમના સ્વરૂપને ભેદમાં અમંડ દારી રહેના ગુરુદેવ
શાસ્ત્રીજી મહારાજ; પુરાણીસ્વામી પ્રેમપ્રકાશ દાસજી સ્વામી
તથા અમંડ ભગવાન પરામહા ધ્વ. જોગી સ્વામીજીવા મહાજ
રંગોળી દિવ્ય આશીર્વાદ આપ સર્વ ઉપર અમંડ પરમના
રહે.

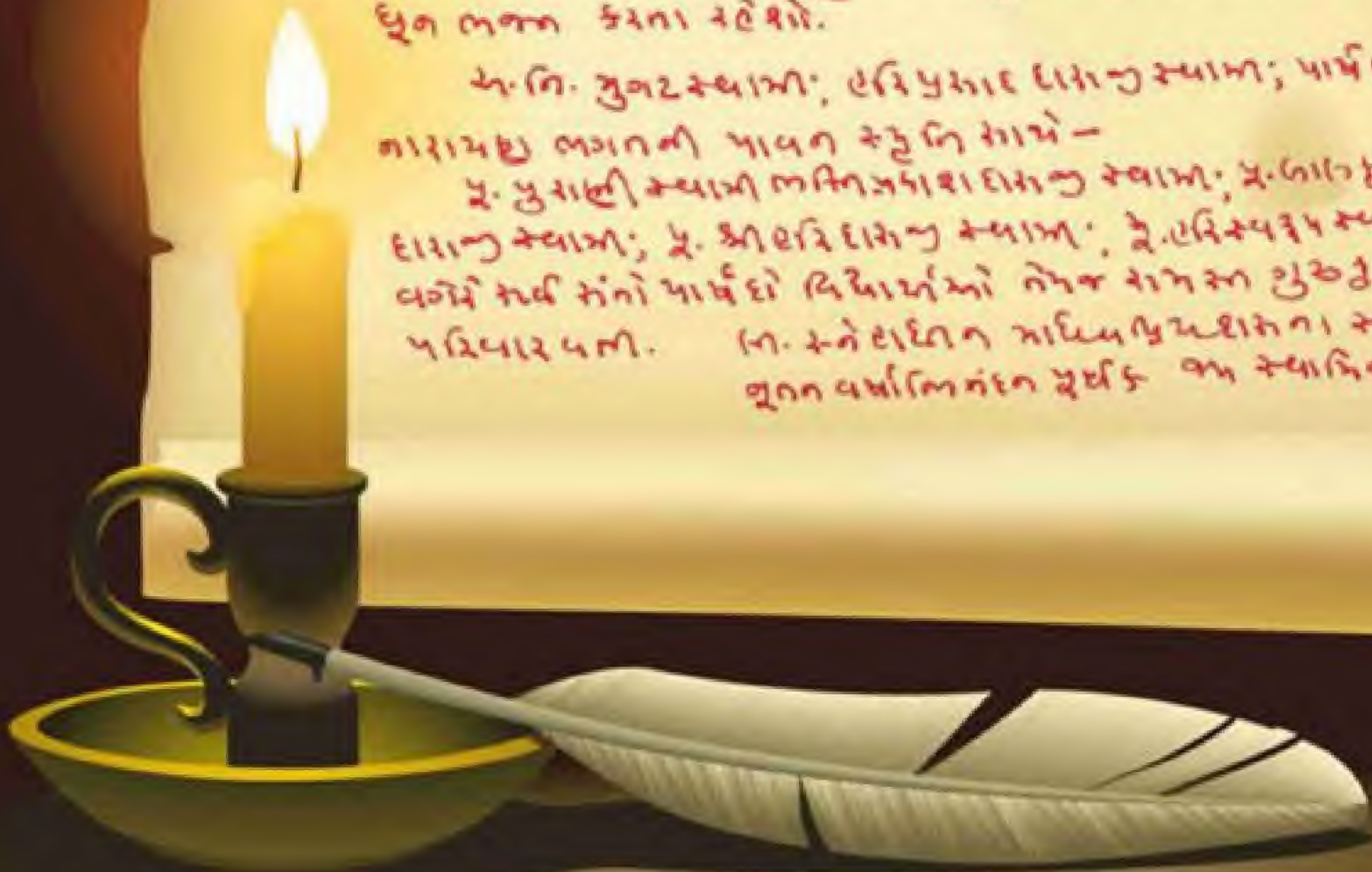
ધ્વ. જોગીસ્વામીની મંગલ સ્ટુતિમાં આયોજીત આગામી
'સાદુગુરુ વંદના મહોત્સવ'ના ભાગ રૂપે આપસર્વ મંગલભન;
જનમંગલ સ્તોત્રપાઠ; વંદુનાપદોનું ગાન; અને વિશેષ
ધૂન ભજન કરના રહેશો.

અ.નિ. જુનરૂસ્વામી; હરિપ્રકાશ દાસજી સ્વામી; પાર્થદેવજી
નારાયણ ભગવાની પાવન સ્ટુતિ સાથે -

ધ્વ. પુરાણીસ્વામી ભક્તિમયપાશ દાસજી સ્વામી; ધ્વ. ભાગદેવજી -
દાસજી સ્વામી; ધ્વ. શ્રીદરિદાસજી સ્વામી; ધ્વ. હરિસ્વરૂપ સ્વામી

વગેરે સર્વ સંગે પાર્થદેવ વિદ્યાર્થીઓ તેમજ સમસ્ત ગુરુકુળ
પરિવારવાળી.

ભ. અને દાદિજી મધિયજી મહારાજા સ્નેહસાથે
જૂનવર્ષાભિનંદન સૂચક જમ સ્વામિનારાયણ

-: સંસ્થાપક :-

સદ્વિદ્યા સદ્ધર્મરક્ષક પ્રાતઃસ્મરણીય પ. પૂ. ગુરુવર્ય
શાસ્ત્રીજી મહારાજ શ્રી ધર્મજીવનદાસજી સ્વામી

ગુરુકુલ દર્શન

વર્ષ-૩, ઓક્ટોબર- ૨૦૧૧, અંક-૨

: આશીર્વાદ :

પ. પૂ. પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી જોગીસ્વામી

: પ્રેરણા :

પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી

પ્રકાશક : પ.પૂ. પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી
તંત્રી : પાર્ષદ શ્રી શામજી ભગત
સંપાદક : શાસ્ત્રી શ્રી યજ્ઞવલ્ક્યભદ્રાસજી સ્વામી
કલા સંયોજન : ગોવિંદ બાંટવા
વ્યવસ્થાપન : જગજીવનભાઈ પટેલ, ધવલ ભીમાણી
તસ્વીર : જી. વિઝન
મુદ્રક : સૂર્યા ઓફસેટ

છુટક અંક : રૂ. ૫/-
પંચ વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૨૫૦/-
આજીવન લવાજમ(૨૫ વર્ષ) : રૂ. ૭૦૦/-
વિદેશમાં આજીવન લવાજમ : \$ ૧૧૦/-

લવાજમ અંગે પત્રવ્યવહાર

‘ગુરુકુલ દર્શન’ કાર્યાલય

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ
મેમનગર, અમદાવાદ-૫૨
ફોન (૦૭૯) ૨૭૯૧૨૫૯૧/૯૨
www.swaminarayangurukul.org
E-mail- gurukul_darshan07@yahoo.co.in

રોતલવરણો સૂરજ

રોતલવરણો સૂરજ મારે ઉગીયો
મળી આવી જોગીની જમાત
પધારો પ્રભુ પ્રેમથી...
એવા આવમ ભાખ્યાંતા ઓલિયે
મળી સામટી સઘળી *મીરાંથ... પધારો...૧
જગથી તોખી જોગીડાંની જાતડી,
તોખી તોખી જો પગલાંની ભાત.. પધારો...૨
ઝીલી ઝીલી જોગીડાંની રીતડી,
ઝીલી ઝીલી જોગીડાંની વાત... પધારો...૩
એના તળતો તંબુર જોને રણઝણે,
એકતારે અલખનો આરાધ... પધારો...૪
એની ધૂલી ઘષે ઘણી નામની,
હોમી દીધી જોગીડે એમાં જાત.. પધારો...૫
મારે સદ્ગુરુ સાચર રેલીયો,
મારા ભાગ્યની શી હરં વાત... પધારો...૬

(*મીરાંથ-સંપતિ)

- શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી

અનુક્રમણિકા

- એવા ધર્મ..... ૦૨
- પૂ. જોગી સ્વામીને કાવ્યાંજલિ..... ૦૪
- ગુરુકુલ પ્રવૃત્તિના ગણપતિ - પૂ. જોગી સ્વામી..... ૦૭
- પૂ. જોગી સ્વામી - ઈશ્વરનું એક ઐશ્વર્ય..... ૦૭
- પૂ. જોગી સ્વામીના ચરણોમાં ૧૦૭ શબ્દપુષ્પો..... ૦૮
- સમાચાર દર્શન ૧૨
- ૧૦૮ કલાક ધૂનના સંકલ્પ ૧૪
- શ્રદ્ધા સુમન, આગામી આયોજન ૧૫
- નૂતન પ્રકાશન, રસોઈ..... ૧૬

સેવા ધર્મ

સેવા એ મુક્તિની મશાલ છે. જે બીજા માટે ધસાય તે સેવક કહેવાય. સેવા શબ્દ સૌને પ્રિય છે. જે માત્ર પોતાની સેવા કરે તે ઈન્દ્રિયારામ કહેવાય. જે બીજા પાસે પોતાની સેવા કરાવે તેને સેવકરામ કહેવાય. સેવા કરવાથી મેવા મળે એવી આશાથી સેવા કરનાર દંભી સેવક બને છે. સેવાનું ઉત્તમ દૃષ્ટાંત માતા છે. મા બાળકની સેવા વાત્સલ્યભાવથી કરે છે અને એ ભૂલી જાય છે કે હું મારા બાળકની સેવા કરું છું. સેવાનું આ સીધું ફળ છે- અહમ્-મમત્વથી મુક્તિ મળે. કોઈપણ મહાપુરુષનું મૂલ્ય તેની સેવાથી જ આંકી શકાય. ભક્ત સેવા કરે છે, ભગવાનને રાજી કરવા માટે અને ભગવાનના રાજીપા સાથે એને મુક્તિનું વરદાન મળે છે.

આપણા ધર્મસમાજમાં તન, મન, ધનથી સેવાઓ થાય છે અને એની પ્રેરણા પણ ખૂબ જ અપાય છે. તન, મન, ધનથી થયેલી સેવાઓથી અનેક લોકોના જીવનમાં કલ્યાણની ભાવનાનો પ્રવેશ થાય છે. તો પણ આ સેવાની પાછળ જો મેવાનો સ્વાર્થ રહ્યો હોય તો તે ખરા અર્થમાં ફળદાયી બનતી નથી. ધનવાન ભાવિકો સેવા કરે અને જો માન સન્માન કે અહમ્-મમત્વમાં સરી પડે તો એ દાનનું ફળ ત્યાં સુધી જ સિમીત રહી જાય, પરંતુ જો એ દાનથી ભગવાનની પ્રસન્નતા ઈચ્છે તો એ જ દાનથી ભગવદ્ પ્રસન્નતા થાય અને કલ્યાણના માર્ગે પ્રગતિ થાય.

મારી દૃષ્ટિએ સાચી સેવાની ભાવનામાં મનની ભૂમિકા મુખ્ય રહે છે. જો મનમાં દિવ્ય સેવાભાવ હોય તો પછી નાની-મોટી સેવા વ્યક્તિને ઉર્ધ્વગામી જ બનાવે, સેવક તન (શરીર) અને ધન (ભૌતિક

સંપત્તિ)નું મહત્ત્વ સમજીને સેવા કરે તો તેની પાછળ એની અપેક્ષાઓ એને પીડા આપશે અને સમયાંતરે સત્સંગ ભાવનામાં ઓટ આવશે, તેથી ખરી સેવા એ મનથી થતી સેવા છે.

પૂજ્યપાદ જોગી સ્વામીએ પોતાના ગુરુ માનત સ્વામીની સેવા દિવ્ય ભાવથી કરેલી તેથી ગુરુ તેમના પર એવા વરસી ગયા કે આ જગત દેહના ભાવો અને ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણના ભાવોથી જોગી સ્વામી પર થઈ ગયા. ગુરુની અનુવૃત્તિમાં રહીને ગુરુનું ગમતું કરે એ સેવક આ સંસાર તરી જાય. આવા પૂજ્યપાદ જોગી સ્વામીનું જીવન આપણને દિવ્યભાવે સેવા કરવાની પ્રેરણા આપે છે.

આપણે સૌ ધન્યભાગી છીએ કે આવા મહાપુરુષોની સેવાનો દિવ્ય લાભ આપણને મળ્યો. જ્યાં સેવાની સરવાણી સતત વહેતી રહે છે એવા શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગરમાં પૂજ્ય બાલસ્વામીએ સેવાની જ્યોત જગાવી છે. ગુરુકુલના વિદ્યાર્થી તરીકે પણ તેઓ પૂજ્યપાદ પુરાણી સ્વામીની સેવા કરતા અને પુરાણી સ્વામીની આજ્ઞા અનુસાર સંતો અને બિમાર વિદ્યાર્થીઓની સેવા કરતા રહ્યા. મેમનગર ગુરુકુલના પ્રારંભથી અઘાદિ પર્યંત પૂજ્ય બાલસ્વામીને ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ, પૂજ્ય પુરાણી સ્વામી, પૂજ્ય મુગટ સ્વામી, પૂજ્ય હરિપ્રસાદ સ્વામી, પૂજ્ય પાર્ષદ નારાયણ ભગત, પૂજ્ય પાર્ષદ રવજી ભગત, પૂજ્ય પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી સ્વામી વગેરે અનેક પવિત્ર સંતો-પાર્ષદોની સેવાનો લાભ મળતો રહ્યો છે.

પૂજ્યપાદ જોગી સ્વામી અહીં મેમનગર ગુરુકુલમાં પધાર્યા અને અક્ષરધામ પધાર્યા ત્યાં સુધી તેઓશ્રીની જે સેવા

થઈ તેમાંથી સત્સંગ સમાજે અને આપણે સાધુ સંતોએ ઘણું શીખવાનું છે.

માતા-પિતા, ગુરુ અને રોગાતુર મનુષ્યોની આજીવન સેવા કરવાની આજ્ઞા શ્રીજી મહારાજે આપણને સૌને આપેલી છે. એમાં પણ વૃદ્ધોની સેવા કરવી એ સંતાનો કે શિષ્યો માટે મહા તપ બની રહે છે. વડીલોની રુચિ ઓળખીને સેવા કરવી એમાં જ સેવકની કસોટી થાય છે. સમયાનુરૂપ સેવા, અનુવૃત્તિમાં રહીને થતી સેવા અને કોઈપણ પ્રકારની અપેક્ષા વિનાની સેવાથી બધા ખૂબ રાજી થાય છે. આવી સેવા કરનારા સેવક ધન્ય બની જાય છે.

પૂજ્યપાદ જોગી સ્વામીની સેવામાં સ્વામી વિશ્વવિહારીદાસજીસ્વામી અને શ્રીવલ્લભદાસજી સ્વામીએ જે શ્રદ્ધાભાવ અને તત્પરતા વર્ષો સુધી નિભાવી છે, તે એમના જીવનનું અમૂલ્ય ભાથું બની રહેશે અને વૃદ્ધોની, ગુરુની કે રોગાતુરની સેવા કેમ કરાય તેની પ્રેરણા સૌને મળતી રહેશે.

સેવાધર્મને ખૂબ કઠિન કહ્યો છે, કારણ કે એમાં સેવકના તન, મન અને સ્વાભાવની પરીક્ષા થાય છે. યોગ સાધવો સહેલો છે, પરંતુ સેવા કરવી મુશ્કેલ છે. જેમના અંતરમાં સત્સંગ કરતા કરતા સેવાભાવ પ્રગટ થઈ ગયો છે, તેઓ શ્રીજી મહારાજના ધામના અધિકારી બની રહ્યા છે, તેથી જ ચાર પ્રકારની મુક્તિની ઈચ્છા ત્યજીને સેવા કરવી એને જ શ્રેષ્ઠ ભક્તિ કહેલી છે.

આપણા શરીરથી, મનથી અને આપણી ભૌતિક સંપત્તિ દ્વારા ભગવાન સ્વામિનારાયણ, તેમના સંતો અને સત્સંગની સેવા થતી રહે એ જ આપણા જીવનને કૃતાર્થ બનાવે છે. ■ ■ ■

- શાસ્ત્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી

સદ્ગુરુ મુજ પરમેશ્વરા, સદ્ગુરુ સાંઈ ફકીર,
સદ્ગુરુ મારો સાહ્યબો, સદ્ગુરુ દાતા પીર.
સદ્ગુરુ ગંગ સરસ્વતી, જમુના સરયૂ સાર,
સદ્ગુરુ તીરથ દેવતા, અધમ ઓધારણહાર.

તા. ૨૮ ઓગષ્ટ, ૨૦૧૧ને રવિવાર, પવિત્ર માસ શ્રાવણ વદ ચૌદશની સંધ્યાએ ૧૦૭ વર્ષની વયે આપણને સૌને અલવિદા કહી પૂજ્ય જોગી સ્વામી પરમ જ્યોતમાં લીન થયા એ ક્ષણને કોઈ કદાપિ ભૂલી નહિ શકે.

પરમ ભગવદીય પૂજ્ય જોગી સ્વામી વિશે કંઈ પણ લખવું એ સૂરજને અરીસો બતાવવા સમાન છે. આ ક્ષણે સમગ્ર ગુરુકુલ પરિવાર જેમને પૂરા આદર અને માન સન્માનથી પૂજે છે એવા સદ્ગુરુ શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિય દાસજી સ્વામી રચિત ‘જોગી ચલો આપણે ગામ’ નામના સંગ્રહની કેટલીક રચનાઓ દ્વારા મારે પૂજ્ય જોગી સ્વામીને કાવ્યાંજલિ અર્પણ કરવી છે.

પૂજ્ય માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી ‘પ્રિય રામને’ નામની રચનામાં સરસ વાત લખે છે-

‘આપણે જોગીયુંના બાળ,
જોગીનો ખોળો ખૂંદી મોટા થયા.

જંગલ તો આપણા મુકામ
વનમાં વિહરીએ સિંહબાળ થઈને

(પરંતુ) સાવધાન બાળજોગી ।

તૃષ્ણાની ધૂધવતી નદીમાં પગ મૂકતો નહી

ભૂતના ભડકા જોઈ લલચાતો નહીં

દિલના દીવડામાં શ્રદ્ધાના તેલને ખૂટવા દઈશ નહીં

જોગીનો બાળ જોગીનો થઈને જ રહેશે

આવો હૂંફાળો ખોળો મળ્યો એ આપણાં સદ્ભાગ્ય છે.’

અન્ય એક રચનામાં પૂજ્ય જોગીસ્વામી પ્રત્યેનો ભાવ માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી જે રીતે પ્રગટ કરે છે તે માણવા જેવો છે.

‘એવા રે મળજો અમને જોગિયા હેતે હરિરસ જો પાય રે,
પિયુને મિલાવે પળ એકમાં ફોગટ ફેરો ન થાય રે,
સો સો સાબુ દેતા સામટા લાગ્યા દાગ જો ન જાય રે,
પળમાં ઊજળા બેની જો કરે તો જોગીડા કહેવાય રે.’

ગીરમાં આવેલા કાળુભગતના કાણેક નેસ પાસેના વનવિચરણ દરમ્યાન ઉંચેરા ડુંગરાઓને નજર સમક્ષ રાખીને માધવપ્રિય સ્વામીએ જોગી સ્વામીમાં રહેલી ઊંચાઈ અને ઊંડાણ બંનેને જે રીતે જોયા છે એ તો અદ્ભૂત છે.

‘વાદળથી વાતું કરતો રે જોગંદર, પાતાળે પગલાં ધરતો રે જોગંદર,
તું થઈ થાવાનું જાણે રે જોગંદર, તું મોજ અમૂલખ માણે રે જોગંદર,
તું મોત થકી ના ડરતો રે જોગંદર, તું મસ્તાનો થઈ ફરતો રે જોગંદર,
તું હદ બેહદ વિહરતો રે જોગંદર, તોય અચલશો ઠરતો રે જોગંદર,
તવ ધૂણી નિરંતર જાગે રે જોગંદર, વણ ઈંધણ અગની લાગે રે જોગંદર,
તું સહજ સમાધિ ધરતો રે જોગંદર, તવ અમલ કદી ન ઊતરતો રે જોગંદર,
તું અલખ નિરંજન ગાવે રે જોગંદર, ઘર ઘર આહલેક જગાવે રે જોગંદર,
તું અણદીઠેલું ભાળે રે જોગંદર, તને કાળ કદી નવ ગાળે રે જોગંદર
તારી અજબ ગજબની વાતું રે જોગંદર, તારી કોઈ ન જાણે જાત્યું રે જોગંદર.’

આપણાં એક પ્રાચીન ભજનનાં ઢાળમાં માધવપ્રિયસ્વામીએ ‘ગુરુ પરંપરાને વંદના’ નામની રચનામાં ભગવાન સ્વામિનારાયણથી માંડીને જોગીસ્વામી સુધી વંદના કરી છે.

‘એવા સદ્ગુરુ સાચા મળિયા રે અગમ અગોચર વાટું જડી,
એવા અમરત અમને પાયાં રે આનંદ કેરી હેલી ચઢી.

આઠમે આનંદ વાધિયો અંગ અંગ ભરપૂર,

હેયે હરિ પ્રકાશિયા ઊગિયા આનંદ સૂર

એવા સદ્ગુરુ જોગી જડિયા રે માધવ અમૂલખ મૂડી મળી.’

આજે જ્યારે પૂજ્ય જોગી સ્વામી જેવા સંત આપણી વચ્ચે ક્ષર દેહે નથી ત્યારે ‘હંસલો હાલ્યો રે’ નામની રચના કેટલી પ્રસ્તુત લાગે છે તે જુઓ -

‘ઊડ્યો ઊડ્યો છોડી સરવે સાથ ઊડ્યો મેલી ભેરુનો સંગાથ.

હંસલો હાલ્યો રે હરિને દેશ માણરાજ.

હંસારાજા નોખી તારી વાત હંસારાજા નોખી તારી જાત
વિયોગ રે લખેલા વે'લા આવ્યા માણારાજ.

જમાત્યું જોગી તણી ઉતરી ભાદરતીર,
ગુણાતીત ગરવા ગુરુ સમરથ સંત સુધીર.'

એવા જોગી સ્વામીને 'શત શત વંદન' નામની માધવપ્રિયદાસજી
સ્વામીની રચના દ્વારા આપણે પણ ભાવાંજલિ અર્પણ કરીએ.

'નિર્મળ ઝરણાં પાવન કરણાં, કર્મ સુયોગી જોગ વિજોગી

શત શત વંદન, શત શત વંદન

અવરોધો મારગ અવગણવા કંકર પથ્થર કાંઈ ન ગણવા.

શત શત વંદન, શત શત વંદન .

એક અબાધિત ગતિએ વહેવું કરુણારસથી દ્રવતું રહેવું,

રાગદ્વેષની સીમા તજવી, પ્રેમતણી વીણાએ સજવી.

શત શત વંદન, શત શત વંદન

પ્રેમતણાં ગીતોનું ગાવું આનંદે અંતર ઊભરાવું,

નિત્ય નવા ઘાટોને મળવું સર્જનકાર સાગરમાં ભળવું.

શત શત વંદન, શત શત વંદન'

વરસો પહેલાં સત્સંગની મા સમાન મુક્તાનંદ
સ્વામીએ તેમની એક રચનામાં જોગીની વ્યાખ્યા કરતા જે
લખ્યું છે તે પૂજ્ય જોગી સ્વામીને કેટલું લાગું પડે છે તે જુઓ,

'અનુભવી આનંદમાં બ્રહ્મરસના ભોગી,

જીવનમુક્ત જોગીયા અંતર અરોગી રે...'

આવા અંતર અરોગી પૂજ્ય જોગી સ્વામી ૧૦૭ વર્ષની
જીવનલીલા સંકેલી જીવનમાળાનો ૧૦૮ મો માણકો
ફેરવતાં ફેરવતાં પરમ તેજમાં પોઢી ગયા છે. આપણે
એમનાં જીવનમાંથી જેટલું ગ્રહણ કરીએ એટલું ઓછું
છે. અંતે એક મુક્તથી મારી વાત પૂર્ણ કરીશ.

'ગુરુવર આપ અલૌકિક સંત છો,

આપ તો ગુણોથી પણ અનંત છો.

આપના ઉપકારોની શી વાત કરું ?

અમારે મન આપ બારમાસી વસંત છો.'

લેખક - પ્રો. અશ્વિનભાઈ આણદાણી

પ. પૂ. શ્રી મોરારી બાપુએ પધારી પરમ પૂજ્ય જોગી સ્વામીને શ્રદ્ધાં સુમન અર્પણ કર્યા.

શ્રી મોરારી બાપુ પરમ પૂજ્ય જોગી સ્વામીને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવા પધારતા પ. પૂ. પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી
સ્વામી, પ. પૂ. પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી વગેરે સંતો તથા ઋષિકુમારોએ સ્વાગત કર્યું હતું. ત્યારબાદ પૂજ્ય 'જોગી
સ્વામી સ્મૃતિ' સ્થાને પુષ્પાંજલિ અર્પણ કરતા પૂ. મોરારી બાપુએ જણાવ્યું હતું કે 'જ્ઞાનવૃદ્ધ, વયોવૃદ્ધ, ભજનવૃદ્ધ અને અનુભવવૃદ્ધ
એવા ચતુષ્પાત પૂજ્ય જોગી સ્વામીજીના અક્ષરવાસના સમાચાર મેં જાણ્યા. મારે શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવા તુરત જ આવવું જોઈએ
પણ હું થોડી કૌટુંબિક ફરજ બજાવવામાં વ્યસ્ત હોવાના કારણે આવી શક્યો નહીં. ખરેખર સત્સંગથી વિવેક જરૂર આવે છે પણ વિવેકનું
સંવર્ધન તો સંત સમાગમથી જ થાય છે.

પૂ. જોગી સ્વામી મહાન સંત હતા. તેઓના સંગથી આપ બધામાં વિવેકનું સંવર્ધન થતું નજરે જણાય છે. સંપ્રદાય આવા
ભજનાનંદી પુરુષોને વધારેને વધારે આપતો રહે કારણ કે અમુક વ્યક્તિનું હોવું એ પર્યાપ્ત હોય છે. મહાપુરુષો સંપૂર્ણ સીમાઓ તથા
સંકીર્ણતાથી પર હોય છે. આવા સંતોથી સારા રાષ્ટ્રનું નિર્માણ થાય છે. આજે ન કેવળ રાષ્ટ્રને પરંતુ વિશ્વને આવા સંતોની ખૂબ જ જરૂર છે
ત્યારે અપ્રતિમ ઉદાહરણ સમાજને જેણે આપ્યું તેવા મહાપુરુષના નિર્વાણને મારા પ્રણામ.

જોગી સ્વામી મહાન સંત હતા. તેથી આજ પોતે હયાત ન હોવા છતાં આપણે સૌ યાદ કરીએ છીએ. આવા યુગ પુરુષ શ્રી
જોગી સ્વામીને મારા કોટિ કોટિ વંદન સાથે હું હૃદયથી શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરું છું. પૂ. માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી તથા અહીંના સંતો સાથે તો
મારે વર્ષો જૂના નાતા સાથે પારીવારિક અને અહેતુક સંબંધ છે. અહીં છારોડી ગુરુકુલમાં મને વારંવાર આવવાનું મન થાય છે કારણ કે
કેરી ઉપરથી ખબર પડે કે આંબો કેવો હશે. આપ સહુનો વિવેક મને અહીં ખેંચી લાવે છે. સત્પુરુષની સેવાનું ફળ જ વિવેક છે.

સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ભારતમાં મુખ્યત્વે એક આધુનિક ભક્તિ સંપ્રદાય છે. ભગવાન વિષ્ણુના જે અવતારો ભારતમાં થયા તેની છેલ્લી કડી સહજાનંદ સ્વામી છે એમ વિદ્વાનો માને છે. ભગવાન સ્વામિનારાયણે પોતાનું પ્રમુખ જીવનકાર્ય ગુજરાતમાં પસાર કર્યું હોવાને કારણે અહીંની પ્રજાના તેઓ સામાજિક અને સામુદાયિક ઉદ્ધારક બન્યા છે. સામાન્ય રીતે ભગવાન જ્યારે અવતાર લે છે ત્યારે તેમનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે પ્રજાને સદીઓ લાગે છે. કારણ કે તેમનો અવતાર મુખ્યત્વે મનુષ્યરૂપે વિદ્યમાન રહીને લીલા કરતાં કરતાં ભક્તોના ઉદ્ધારમાં પ્રવૃત્ત હોય છે.

સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં આરંભથી આજ સુધી તેનું સંતમંડળ જ ભગવાનનું આભામંડળ રહ્યું છે. સંતોના ઉદાત્ત જીવનચરિત્રોને કારણે સંપ્રદાયની વિચારધારા પરિપુષ્ટ થતી રહી છે. પૂજ્યપાદ જોગીસ્વામી આવા જ એક સંત હતાં કે જેમનાં તેજોવલયમાં ભગવાન સ્વામિનારાયણના ધર્મસિદ્ધાન્તો પરત્વેની પ્રીતિ સર્વકાલીન દેદીપ્યમાન હતી. સંતની વ્યાખ્યા કરવાનો પ્રસંગ આવે તો પ્રથમ પૂ. જોગી સ્વામીની મનોહર મૂર્તિનું સ્મરણ થાય. પોતાના વૈરાગ્યનાં પ્રારંભકાળથી તે છેક આયુષ્યના અવશેષ સુધી તેમને ભગવાન સ્વામિનારાયણમાં અભિન્ન પ્રેમ રહ્યો. આપણાં સહુની વચ્ચે રહીને પણ પ્રભુના એ એક એવા ભક્ત હતાં જેમણે પોતાને ભગવાનથી ક્ષણ માત્ર પણ જુદા પડવા ન દીધા. પૂજ્ય જોગીસ્વામીનો સંતો અને હરિભક્તો માટેનો જીવનસંદેશ એ જ છે કે સાતત્ય એ આ યુગમાં પરમભક્તિનો પર્યાય છે. આપણે માટે તેઓ ગુરુદેવ હોવાને કારણે દેવો જેટલાં જ વંદનીય છે તેની પાછળનું કારણ એ છે કે તેમણે ભગવાન સ્વામિનારાયણની સાધનામાં દુર્લભ કહી શકાય એવું સાતત્ય સિદ્ધ કર્યું હતું. પોતાની જાગૃતિની એક ક્ષણ પણ એમણે પ્રભુ સ્મરણ વિનાની પસાર થવા ન દીધી. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં વૈદિક કાળથી ચાલી આવતી જપયજ્ઞની તેઓ છેલ્લી પ્રજ્વલિત જ્યોત હતા, એમ કહેવામાં કોઈ

અતિશયોક્તિ દોષ નથી.

પૂજ્ય જોગી સ્વામી છેલ્લા કેટલાય દાયકાઓથી આપણાં ગણપતિ હતા. પૂજ્ય માધવપ્રિય સ્વામી અને પૂજ્ય બાલસ્વામીના પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રિય તથા આંતરરાષ્ટ્રિય નેટવર્કનાં કોઈપણ સંકલ્પનાં શ્રી ગણેશ આપણે પૂજ્ય જોગીસ્વામીની આજ્ઞા લઈને કરતાં હતાં. ગુરુકુલની વિવિધ શાખાઓને અને પ્રશાખાઓને તેમનાં સાનિધ્યનું પરિપોષણ મળતું હતું.

આપણાં સંતમંડળમાં જે કેટલાંક એવા વિદ્યમાન સંતો છે કે જેમને ભગવાન સ્વામિનારાયણનો સાક્ષાત્કાર થયેલો છે. એમાનાં તેઓ એક હતાં. પૂજ્ય જોગી સ્વામીનું ભક્તચરિત્ર જ એવું છે કે એમનાં વિશે આપણાં ગુરુકુલમાં નાની મોટી ભગવતપ્રીતિની દંતકથાઓ પણ પ્રવર્તિત છે. રાજકોટ સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલમાં આ બાજુના પગથિયે બેસીને પૂજ્ય જોગીસ્વામી એક વાર જપયજ્ઞ કરતાં હતાં ત્યારે સામે મંદિરના પગથિયે તેમને ભગવાન સ્વામિનારાયણનાં દર્શન થયા હતાં. પ્રભુ સાક્ષાત્કારની એ ક્ષણ પછી પૂજ્ય જોગી સ્વામી એ અનુભવમાંથી બહાર આવ્યા જ ન હતા. બહુ જ સંતો ટોળે વળે અને એમની પાસે ભગવાનની વાતો કરાવે ત્યારે કોઈ કોઈ વાર એમણે પ્રભુ સાક્ષાત્કારનો એમનો પોતાનો આ અનુભવ અશ્રુભીની આંખે વણવિલો છે, જે વિરલ પ્રસંગો અત્યારે સંતોને સ્મરણમાં આવતાં હવે તેમની આંખોમાંથી પણ અશ્રુઓ સરી પડે છે. એક મહાન ગુરુએ પોતાની આંગળીએ રાખેલું વિરાટ સંતમંડળ હવે એમનાથી વિખુટુ પડી ગયું છે અને એમાં કાળનો અંતરાય પ્રવેશી ગયો છે. એક જોગી આપણી વચ્ચેથી જાણે કે જોગ રચીને અનંત બ્રહ્માંડમાં વિરાજમાન અક્ષરધામમાં સરી ગયા છે અને પાછળ તેઓ તેમના અંતેવાસીઓમાં અનેક જોગીઓની સંભાવના છોડતા ગયા છે. ■ ■ ■

લેખક - દિલીપભાઈ ભટ્ટ
ડાયરેક્ટર, ભરાડ એન્જિનીયરીંગ કોલેજ, રાજકોટ

જોગી સ્વામી ઈશ્વરનું એક ઐશ્વર્ય

જેમનાં નામ આગળ અ.નિ. લખતાં માત્ર કલમ જ નહિ, કાળજું પણ ધ્રુજે એવા સ્વામી સહજાનંદનાં સબળ સાધક એટલે સત્સંગ સમાજની અસ્મિતાના ગોવર્ધનધારી જોગી સ્વામી. સમસ્ત સત્સંગ સમાજ આજે આ નામ માત્રથી ઉજળો છે. એક મૂઢુ હાથે મરણનો કડછો હાથ પકડી પરમનાં પંથે પ્રયાણ કરતાં એ બે અક્ષરનું નામ “જોગી” સ્વામી ઈતિહાસમાં ઓગળી ગયું. તેમનાં જવાથી જાણે પરમ સાધનાનો ખજાનો ઢોળાઈ ગયો. હરિએ “હરિવટો” દેતાં મૂઠી હાડકાનાં મૂઠી ઉચ્ચેરા સંતે પોતાના નામની શગ સંકોરી લીધી. સ્વામી હરિપ્રકાશદાસ આ સાત અક્ષરનું નામ આ સંસાર માટે ‘સત્ દર્શન’ બની ગયું. તો ‘જોગી’ એ બે અક્ષરો બાવન અક્ષર બહારનાં કોઈ અલૌકિક નામમાં તિરોહિત થયેલું જણાય છે. જગતમાં આવવું અને જવું એ અસ્તિત્વની વ્યવસ્થા છે, અકસ્માત નથી. આમ બ્રહ્મચર્યાના સમા આપણા જોગી સ્વામી પરબ્રહ્મમાં લીન બની ગયાં.

ભક્તિના પંથે જોગી સ્વામીએ પોતાની આત્માની યાત્રા કરી. મૌનનાં આ મુનિ આમ બે અક્ષર ‘જોગી’ માં ક્યાંથી સમાય? એક નાજુક નમણાં છતાં મહાન વ્યક્તિત્વએ ગુજરાતની ગિરાને રણિયાત કરી દીધી. તેમણે ભીડનાં કલરવમાં પણ એકાંત માણ્યું અને એકાંતમાં ભક્તિની ભીડ સાથે ભગવાનને ભેટ્યાં. તેમણે બંધ આંખોએ હંમેશા સર્વેશ્વરનાં સપનાં જોયા. સદી વટાવી ચૂકેલા તેમની પાનખરી ઉંમરે હડી કાઢીને હરિને મળવા જવાની દોટથી આપણું જીવતર ભેંકાર થઈ ગયું. શરીરનાં રુવાડા તેટલા નહીં પરંતુ જન્મીને આખા જીવતરમાં જેટલાં શ્વાસ લીધાં હશે, તેટલાં શ્રીહરિનાં મંગલ નામનાં જપ કર્યા હશે. સંતોની સૃષ્ટિમાં આવી સાધના કદાચ સિરમોર હશે... અને આ વિરલ વિભૂતિએ આમ સદ્ગુરુ શાસ્ત્રી ધર્મજીવનદાસજી સ્વામીનું નામ રોશન કરી દીધું. જોગી સ્વામી .. તમને તો હરિએ હંમેશા હોંકારો દીધો, પરંતુ તમારા હોંકારા વગરનાં અમે નકરાં રાંક થઈ ગયાં છીએ.

સમાચાર પત્રોમાં શ્રદ્ધાંજલિનાં પાનાઓ ભરાયા છે. આ તેમનાં પ્રત્યેનો લોક આદર અને ભક્તિ છે, પરંતુ તેમનાં ફોટા-નામ નીચે લખાતું (રાજકોટ ગુરુકુલ) તેમની આભાને મર્યાદિત કરી મૂકે છે. જોગી સ્વામી માત્ર રાજકોટ - અમદાવાદ કે સૂરત ગુરુકુલનાં નહીં પરંતુ સમગ્ર સત્સંગ સમાજના હતા. આખી અવની જોગી સ્વામીનું સ્થાનક છે. આમતો જાતે ઉઠીને ચાલવાની શક્તિ પણ ન હતી પરંતુ એકાએક ઉઠીને હરિને મળવા અનંતની સફરે મોટા ગામતરે ચાલી નીકળ્યાં, જાણે એક આખ્ખે આખ્ખો મીઠો દરિયો અચાનક સૂકાઈ ગયો! આ ખોટ અને ખાલીપો જીવનભર આપણને સૌને ખોતરતો રહેશે. જોગીજી આપની ચિર નિદ્રાની ઈર્ષા નથી પરંતુ અમારી જાગૃત અવસ્થાનો અમને રંજ છે. જોગી સ્વામીએ ભક્તિને ભવ્યતા આપી સત્સંગને સમૃદ્ધ કર્યો. આપ બનેલા નહી, જન્મેલાં સંત હતાં. ભક્તિ કરવા માટે જ જાણે આપે જન્મ લીધો. ભક્તિમાં જીવ્યા અને ભક્તિની પૂર્ણતાએ પ્રભુ પાસે પહોંચી ગયાં. જીંદગીમાં એક સાચા સંતની અખંડ સાદાઈ, સરળતા અને સાધનાં છતાં ભક્તિનો કસબ બેજોડ રહ્યો. દરિયા જેટલી અફાટ સાધના કરીને આપની માળામાં મહારાજનાં નામના ધોધમાર ચોમાસાને વાવીને પાનખર વગરની વસંત આજનાં સત્સંગ સમાજને ભેટ આપી ઋણી બનાવ્યો. સંતો પાસે સત્સંગીઓ આવે ત્યારે જોગીસ્વામી પાસે સર્વેશ્વર આવતાં.

શ્રીબાલકૃષ્ણ સ્વામી, શાસ્ત્રી શ્રીમાધવપ્રિયદાસજી સ્વામી અને વિશ્વવિહારી સ્વામી. આપે જોગી સ્વામીની અપ્રતિમ સેવા કરી છે. તે સહજાનંદી ઈતિહાસમાં સુવર્ણઅક્ષરે લખાશે. ■ ■ ■

લેખક - નરેશભાઈ સુમનલાલ દેસાઈ
વલસાડ

વચનામૃત આધારે પૂ. જોગીસ્વામીના ચરણોમાં શ્રદ્ધાંજલિ રચ્યે ૧૦૭ શબ્દપુષ્પો.

- ૧) જોગીસ્વામી એટલે માનત સ્વામીની ખબડદાર થઈ સેવા કરનાર સંત.
- ૨) જોગીસ્વામી એટલે અતિ શુદ્ધભાવે પ્રસન્નતા મેળવનાર સંત.
- ૩) જોગીસ્વામી એટલે માનત સ્વામીના વચનને વિષે શ્રદ્ધાવાન થઈ હૃદયને વિષે અનેક કલ્યાણકારી ગુણ પ્રકટ કરનાર સંત.
- ૪) જોગીસ્વામી એટલે પૂ. શાસ્ત્રીજી મહારાજ સાથે નિષ્કપટ પણે દાસભાવે વર્તનાર સંત.
- ૫) જોગીસ્વામી એટલે પૂ. શાસ્ત્રીજી મહારાજ જેવા સત્પુરુષની આજ્ઞાને વિષે વર્તી આત્મસત્તારુપે વર્તનાર સંત.
- ૬) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનનાં સ્વરૂપમાં અખંડવૃત્તિ રાખનાર સંત.
- ૭) જોગીસ્વામી એટલે સત્શાસ્ત્ર અને ભગવાનની સેવા તેનો નિરંતર સંગ રાખનાર સંત.
- ૮) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનને ભગવાનના ભક્તને વિષે ગુણને જ દેખીને સત્સંગને વિષે મોટપને પામનાર સંત.
- ૯) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાન વિષે અસાધારણ પ્રીતિવાળા અને ભગવાન વિના અન્યને વિષે વૈરાગ્ય વાળા સંત.
- ૧૦) જોગીસ્વામી એટલે પ્રત્યક્ષ ભગવાન વિના બીજું કાંઈ નહિ ઈચ્છનાર સંત.
- ૧૧) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનની મૂર્તિને સંભારીને જ ભગવાનના કીર્તન તથા નામ રટન તથા નારાયણ ધૂન્ય કરનાર સંત.
- ૧૨) જોગીસ્વામી એટલે સર્વજગતનાં આધારરૂપ સંત.
- ૧૩) જોગીસ્વામી એટલે મહારાજનાં સ્વરૂપનું અખંડ ચિંતવન કરી રજોગુણ આદિક ગુણની નિવૃત્તિ કરનાર સંત.
- ૧૪) જોગીસ્વામી એટલે સર્વસુખના ધામ અને સર્વ થકી પર એવા સહજાનંદસ્વામીમાં અખંડવૃત્તિ રાખનાર સંત.
- ૧૫) જોગીસ્વામી એટલે અનંત પતિત જીવનો ઉદ્ધાર કરનાર સંત.
- ૧૬) જોગીસ્વામી એટલે પોતાના કલ્યાણને અર્થે સાવધાનપણે વર્તનાર કુશાગ્રબુદ્ધિ વાળા સંત.
- ૧૭) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનનાં મહિમાંથી પુરુષોત્તમરૂપ થયેલ ઈન્દ્રિયો અંતઃકરણવાળા સંત.
- ૧૮) જોગીસ્વામી એટલે સહજાનંદસ્વામીને સર્વાન્તર્યામી અને પરિપૂર્ણ સમજનાર સંત.
- ૧૯) જોગીસ્વામી એટલે અનંત જીવોમાં ભાગવતધર્મનું પોષણ કરનાર તથા જીવને મોક્ષનું દ્વાર ઉઘાડનાર સંત.
- ૨૦) જોગીસ્વામી એટલે જીવનમાં ભજનસ્મરણનો તથા વર્તમાનો એક દઢાવ રાખનાર સંત.
- ૨૧) જોગીસ્વામી એટલે પૂજા પ્રતિષ્ઠા વખતે બાળકની પેઠે માનરહિત વર્તનાર સંત.
- ૨૨) જોગીસ્વામી એટલે અનેક મુમુક્ષુઓમાં ભગવાનની ઉપાસનાનું બળ વૃદ્ધિ પમાડનાર સંત.
- ૨૩) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનની ઉપાસનારૂપી મજબૂત વહાણમાં બેસી અનેક સત્સંગીઓને શ્રીજીનો દઢ આશરો કરાવનાર સંત.
- ૨૪) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનના સ્વરૂપની ઉપાસનાના દઢ બળથી અતિશય પંચવિષયમાંથી નિર્વાસનિક થનાર સંત.
- ૨૫) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનનું ભજન કરતાં કરતાં દેહ છતાં જ સિદ્ધદશાને પામી જનાર સંત.
- ૨૬) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનની પૂજા સેવા તથા કથા-વાર્તા કીર્તનને વિષે અતિશય શ્રદ્ધા રાખનાર સંત.
- ૨૭) જોગીસ્વામી એટલે અત્યંત નિર્વાસનિક થઈને ચૈતન્યરૂપ થકા પુરુષોત્તમ ભગવાનનું ચિંતવન કરનાર સંત.
- ૨૮) જોગીસ્વામી એટલે ભગવાનાં સહવર્તમાન દર્શન કરનાર સંત.

- ૨૯) જોગી સ્વામી એટલે મનોમયચક્રની ઈન્દ્રિયરૂપ ધારાને બુઠી કરી નાખનાર સંત.
- ૩૦) જોગી સ્વામી એટલે સર્વને વિકારમાત્રનો આધાર તથા સર્વવિકારથી ઝીણો એવો જે મત્સર તેને ટાળનાર નિર્મત્સર સંત.
- ૩૧) જોગી સ્વામી એટલે ચૌદલોકની સંપત્તિ તેને તણખલા જેવી જાણનાર સંત.
- ૩૨) જોગી સ્વામી એટલે સહજાનંદ સ્વામીને સદાગુણાતીત અને દિવ્યમૂર્તિ જાણનાર સંત.
- ૩૩) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનના મહિમાથી અંતરમાં આઠે પહોર આશ્ચર્ય રાખનાર સંત.
- ૩૪) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનના ભક્ત ઉપર કોઈ દિવસ અવગુણની ગાંઠ ન બાંધનાર સંત.
- ૩૫) જોગી સ્વામી એટલે સહજાનંદસ્વામીનું જ કર્યું સર્વ થાય છે એવું મહારાજને વિષે સર્વકર્તાપણું માનનાર સંત.
- ૩૬) જોગી સ્વામી એટલે તપે કરીને ભગવાનને પ્રેમલક્ષણા ભક્તિથી ભજનાર સંત.
- ૩૭) જોગી સ્વામી એટલે શ્રીજીનાં સિદ્ધાન્તોને આ લોક ને પરલોકને વિષે પરમ સુખના હેતુ માનનાર સંત.
- ૩૮) જોગી સ્વામી એટલે વજ્રસાર જેવી જીવની કારણ શરીરરૂપ જે માયા તેને ટાળી નાખનાર સંત.
- ૩૯) જોગી સ્વામી એટલે અનેક પામર જીવોના મનને નિર્વિકલ્પ તથા સ્થિર કરનાર સંત.
- ૪૦) જોગી સ્વામી એટલે મૃત્યુનો ભય ટાળી દેહ છોડે જ પોતાનું તથા અનેકનું કલ્યાણ કરનાર સંત.
- ૪૧) જોગી સ્વામી એટલે ટાઢ, તડકો, ભૂખ, તરસ સહન કરી ભજનમાં બેસી જાણી જાણીને આસન જીતનાર સંત.
- ૪૨) જોગી સ્વામી એટલે પુરુષોત્તમ નારાયણનાં ચરણારવિદંને વિષે જ નિમગ્ન રહેનાર સંત.
- ૪૩) જોગી સ્વામી એટલે સારા નરસા વિષયને તુલ્ય જાણનાર સિદ્ધ દશાવાળા સંત.
- ૪૪) જોગી સ્વામી એટલે પોતાના ચૈતન્ય વિષે ભગવાનની મૂર્તિ ધારીને આત્મસુખ વડે પૂર્ણ રહેનાર સંત.
- ૪૫) જોગી સ્વામી એટલે માહિલી કોરે આત્મસુખ વડે પૂર્ણ રહી બાહર પંચઈન્દ્રિયો દ્વારે વિષયનો માર્ગ બંધ રાખનાર સંત.
- ૪૬) જોગી સ્વામી એટલે અતિશય આનંદમાં રહી ભગવાનનું ભજન કરી સર્વ ઈન્દ્રિયોની વૃત્તિઓને ભગવાનના સ્વરૂપમાં હોમી સદા જ્ઞાનયજ્ઞ કરનાર સંત.
- ૪૭) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનને મૂર્તિમાન સમજી તેનો દઢ આશ્રય રાખનાર સંત.
- ૪૮) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનનાં પ્રાકૃત ચરિત્રોને પણ દિવ્ય જાણનાર સંત.
- ૪૯) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનને સર્વ ક્રિયાઓને કર્તા થકા અકર્તા અને સર્વના સંગી થકા અત્યંત અસંગી સમજનાર સંત.
- ૫૦) જોગી સ્વામી એટલે રાજા તથા રંક સાથે સમ વર્તન કરનાર સંત.
- ૫૧) જોગી સ્વામી એટલે પોતાના હૃદયાકાશને વિષે અતિ તેજોમય ધનશ્યામ મહારાજની મૂર્તિના દર્શન કરનાર સંત.
- ૫૨) જોગી સ્વામી એટલે જે તેજને વિષે મૂર્તિ છે તે જ આ પ્રત્યક્ષ મહારાજ છે એમ માનનાર સંત.
- ૫૩) જોગી સ્વામી એટલે ધર્મધુરંધર એવી ભગવાનની મૂર્તિને આધારે રહેનાર સંત.
- ૫૪) જોગી સ્વામી એટલે પરમેશ્વરે કહ્યા એવા જે નિયમ તેને વિષે બબડદાર રહેનાર સંત.
- ૫૫) જોગી સ્વામી એટલે લોચા પોચા સત્સંગીને બળવાન, શ્રદ્ધાવાન બનાવી તુરંત જ સરસ સત્સંગી બનાવનાર સંત.
- ૫૬) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાન સંબંધી ક્રિયા તેને કર્યા સારુ પોતાની દેહક્રિયા અતિશય ઉતાવળી કરનાર સંત.
- ૫૭) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનનાં સ્વરૂપમાં કોઈ રીતનું ઉત્થાન નથી તેવા નિર્વિકલ્પ સ્થિતિવાળા સંત.
- ૫૮) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનના સ્વરૂપને નિર્વિકારી ને નિર્લેપ સમજનાર સ્થિતપ્રજ્ઞ સંત.
- ૫૯) જોગી સ્વામી એટલે નિરંતર ભગવાનનું ધ્યાન, નામ રટણ, કીર્તન, પૂજન, અર્ચન વંદન કરનાર સંત.
- ૬૦) જોગી સ્વામી એટલે સહજાનંદ સ્વામી વિષે પતિવ્રતાના જેવી નિર્દોષપણે અનન્ય નિષ્ઠા રાખનાર સંત.

- ૬૧) જોગી સ્વામી એટલે સ્વધર્મ, જ્ઞાન ને વૈરાગ્ય તેણે સહિત ભગવાનની ભક્તિ કરનાર સંત.
- ૬૨) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનની મૂર્તિરૂપી ચિન્તામણીને ઝાલી રાખનાર સંત.
- ૬૩) જોગી સ્વામી એટલે જેનું મન ભૂંડાવિષયને દેખીને તપે પણ નહિ અને સારા વિષયને દેખીને ટાઢું પણ થાય નહિ એવા અવિકારી મનવાળા પરમ ભાગવત સંત.
- ૬૪) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનનો જેમ રાજીપો હોય તેમ જ કરનાર સંત.
- ૬૫) જોગી સ્વામી એટલે પ્રકૃતિને પ્રકૃતિનું કાર્યમાત્રને અસત્ય, નાશવંત અને તુચ્છ સમજનાર સંત.
- ૬૬) જોગી સ્વામી એટલે રુડો કાળ, રુડો સંગ, રુડી ક્રિયાને વિષે સદા પ્રવર્તનાર સંત.
- ૬૭) જોગી સ્વામી એટલે જગત સંબંધી પાંચ વિષયને પગે કરીને ઠેલી નાખનાર સંત.
- ૬૮) જોગી સ્વામી એટલે દ્રઢ નિષ્કામી વર્તમાનવાળા સંત.
- ૬૯) જોગી સ્વામી એટલે મનને અખંડ ભગવાનની કથા કીર્તનાદિકમાં જોડી રાખનાર સંત.
- ૭૦) જોગી સ્વામી એટલે ગુણાતીત થઈને ભગવાનને વિષે પ્રીતિ કરનાર સંત.
- ૭૧) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાન વિના બીજા પદાર્થનું ચિંતવન મુકીને એક ભગવાનના સ્વરૂપનું ચિંતવન કરનાર સંત.
- ૭૨) જોગી સ્વામી એટલે કાળ, કર્મ, માયાના બંધન છોડાવી અભયપદને પમાડનાર સંત.
- ૭૩) જોગી સ્વામી એટલે તેજોમય એવું જે અક્ષરબ્રહ્મ તેને વિષે મૂર્તિમાન એવા જે પુરુષોત્તમ ભગવાન તે સંગાથે અખંડ પ્રીતિ જોડી રાખનાર સંત.
- ૭૪) જોગી સ્વામી એટલે નિર્વાસનિક ભગવાનના ભક્તને વહાલામાં વહાલા લાગતાં સંત.
- ૭૫) જોગી સ્વામી એટલે સર્વસાધન કરતાં સત્સંગને અધિક જાણનાર સંત.
- ૭૬) જોગી સ્વામી એટલે સર્વ પદાર્થ તરફ ઉદાસ થઈ ભગવાનનું અખંડ ચિંતવન કરનાર સંત.
- ૭૭) જોગી સ્વામી એટલે પરમ સુખદાયકને પરમ સાર વસ્તુ જાણનાર સંત.
- ૭૮) જોગી સ્વામી એટલે ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચય તથા ઉત્તમ વૈરાગ્યવાળા સંત.
- ૭૯) જોગી સ્વામી એટલે આત્મનિષ્ઠા વૈરાગ્ય ને ભગવાનને વિષે ભક્તિવાળા એકાંતિક સંત.
- ૮૦) જોગી સ્વામી એટલે સમુદ્રના જળ જેવા ખારા જીવ હોય તેને પણ મીઠા કરી જીવના હૃદયમાં માહાત્મ્ય સહિત ભક્તિ ઉદય કરનાર સંત.
- ૮૧) જોગી સ્વામી એટલે અંતરમાં કેવળ ભગવાનના ભજનનો અને ભગવાનના ભક્તનો સત્સંગ રાખ્યાનો આગ્રહ રાખનાર સંત.
- ૮૨) જોગી સ્વામી એટલે ચૌદ લોકના જે ભોગસુખ તેને કાકવિષ્ટા તુલ્ય જાણનાર સંત.
- ૮૩) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનને ભગવાનનાં ભક્ત ઉપર ક્યારેય ક્રોધ કે ઈર્ષ્યા ન કરનાર સંત.
- ૮૪) જોગી સ્વામી એટલે જીવનનાં હૃદયમાંથી જગતનું પ્રધાનપણું મટાડનાર સંત.
- ૮૫) જોગી સ્વામી એટલે શુદ્ધ સંપ્રદાયે કરીને ભગવાનનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરનાર સંત.
- ૮૬) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનને ભગવાનનાં ભક્તને સંગે જ રાજી રહેનાર સંત.
- ૮૭) જોગી સ્વામી એટલે જાણપણા રૂપ ભગવાનના ધામના દરવાજે સાવધાન થઈને ઉભા રહેનાર સંત.
- ૮૮) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનની ઈચ્છા તે જ આપણું પ્રારબ્ધ છે એમ માનનાર સંત.
- ૮૯) જોગી સ્વામી એટલે સમજી વિચારીને પતિવ્રતાના જેવી દૃઢ ભક્તિ કરનાર સંત.

- ૯૦) જોગી સ્વામી એટલે માયિક વિષયમાંથી સર્વપ્રકારે વૈરાગ્ય પામીને અલૌકિક સુખમય એવી જે ભગવાનની દિવ્યમૂર્તિ તેને વિષે સર્વપ્રકારે જોડાયેલ સંત.
- ૯૧) જોગી સ્વામી એટલે પ્રસન્નતાને અર્થે ભગવાનની ભક્તિ કરનાર સંત.
- ૯૨) જોગી સ્વામી એટલે પંચવિષયનું જીવનપણું ટાળી નાખી ભગવાનનું સુખ ભોગવનાર સંત
- ૯૩) જોગી સ્વામી એટલે વિમુખના સંગની સ્વાભાવિક અરુચિ રાખનાર સંત.
- ૯૪) જોગી સ્વામી એટલે દેહ, ઇન્દ્રિયો અંતઃકરણ તેથી જુદું પોતાનું સ્વરૂપ જાણીને ભગવાનની નિષ્કામ ભક્તિ કરનાર સંત.
- ૯૫) જોગી સ્વામી એટલે પ્રકૃતિ પુરુષને પ્રકૃતિ પુરુષનું જે કાર્ય તે કાંઈ નજરમાં ન આવે એવો જ્ઞાનપ્રલય કરનાર સંત
- ૯૬) જોગી સ્વામી એટલે જે ઈર્ષ્યાએ કરીને ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહ થાય તેવી જીવનમાં ક્યારેય ઈર્ષ્યા ન કરનાર સંત.
- ૯૭) જોગી સ્વામી એટલે સત્સંગના નિયમ પ્રમાણે વર્તી ખૂબજ ભજન કરી પ્રત્યક્ષ મૂર્તિ હરિકૃષ્ણ મહારાજનો નિશ્ચય કરાવનાર સંત.
- ૯૮) જોગી સ્વામી એટલે પ્રમાદ ને મોહરૂપી માયાને ખટકો રાખીને ટાળી નાખનાર સંત.
- ૯૯) જોગી સ્વામી એટલે પંચવિષયનું જીવનપણું ટાળી નાખી ભગવાનનું સુખ ભોગવનાર સંત.
- ૧૦૦) જોગી સ્વામી એટલે કેટલાય જીવોના અસાધ્ય રોગોને ટાળવાનું અલૌકિક સામર્થ્ય ધરાવનાર સંત.
- ૧૦૧) જોગી સ્વામી એટલે માન, મત્સર આદિક સર્વે વિકારનો ત્યાગ કરીને ભગવાનની સેવામાં સાવધાન રહેનાર સંત.
- ૧૦૨) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનના જ્ઞાનથી પોતાનો દેહ, ઇન્દ્રિયો, અંતઃકરણ તથા પ્રાણને દિવ્ય કરનાર સંત.
- ૧૦૩) જોગી સ્વામી એટલે ભગવાનનું પૂજન કરી માયારૂપી અંતરાય ટાળી ભગવાનને વિષે દાસપણું દઢ કરનાર સંત.
- ૧૦૪) જોગી સ્વામી એટલે સ્વામિનારાયણ ભગવાનની મૂર્તિ વિના બીજું અણું માત્ર પણ ભાસે નહિં એવી સિદ્ધદશા ધારણ કરનાર સંત.
- ૧૦૫) જોગી સ્વામી એટલે સત્સંગમાં સદા ચડતો ને ચડતો રંગ રાખનાર સંત.
- ૧૦૬) જોગી સ્વામી એટલે આત્મા પરમાત્માનો વેગ લગાડી દેનાર સંત.
- ૧૦૭) જોગી સ્વામી એટલે છતાં દેહે જ ભગવાનનાં ધામને પામનાર સંત.

લેખક - શ્રી છગનભાઈ કીડેયા
આચાર્ય, શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ પ્રાથમિક શાળા,
રાજકોટ

સમાચાર દર્શન

ગુરુકુલ ગૌરવ :

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ છારોડી દર્શનમ્ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયના સહયોગથી રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન (નવી દિલ્હી) સંસ્કૃત અકાદમી (ગાંધીનગર) દ્વારા આયોજિત, સાંદીપનિ વિદ્યાનિકેતન (પોરબંદર)ના યજમાન પદે તા.૨૩/૮/૧૧ ના રોજ પોરબંદર સ્થિત સાંદીપની આશ્રમ ખાતે સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના અધ્યક્ષ પદે ઓપનીંગ થયા બાદ યોજાયેલ રાજ્ય સ્તરીય સંસ્કૃત વાક્ પ્રતિયોગિતા તથા શલાકા સ્પર્ધામાં ગુજરાત ભરની ૨૫ ઉપરાંત પાઠશાળાના ૨૫૦ જેટલા ઋષિકુમારોએ ભાગ લીધેલ. આ સ્પર્ધામાં છારોડી દર્શનમ્ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને ૧૧ ગોલ્ડમેડલ, ૪ સિલ્વર અને ૧ બ્રોન્ઝ મેડલ મેળવતા સતત ત્રીજી વખત પ્રથમ સ્થાને રહી વિજય વૈજયંતિ ટ્રોફી મેળવેલ છે.

શાસ્ત્રી સંસ્કૃત વક્તૃત્વ સ્પર્ધા:-

૧. જોષી હાર્દિક	સાહિત્ય	ગોલ્ડ મેડલ
૨. ત્રિવેદી ભગીરથ	ન્યાય	ગોલ્ડ મેડલ
૩. જોષી ચિંતન	વેદાન્ત	ગોલ્ડ મેડલ
૪. રાવલ અંકિત	સાંખ્ય	ગોલ્ડ મેડલ
૫. પંડ્યા અજય	જ્યોતિષ	ગોલ્ડ મેડલ
૬. સાધુ મુનિવત્સલદાસ	મીમાંસા	ગોલ્ડ મેડલ
૭. વ્યાસ તુષાર	વ્યાકરણ	સિલ્વર મેડલ

શલાકા સ્પર્ધા:-

૧. ભટ્ટ અશ્વિન	સાહિત્ય	ગોલ્ડ મેડલ
૨. જાની સ્વસ્તિક	ન્યાય	ગોલ્ડ મેડલ
૩. ભટ્ટ ધવલ	જ્યોતિષ	ગોલ્ડ મેડલ
૪. સાધુ ભકિતકિશોરદાસ	વેદાન્ત	ગોલ્ડ મેડલ
૫. જોષી વિશાલ	મીમાંસા	ગોલ્ડ મેડલ
૬. પંડ્યા મિહીર	વ્યાકરણ	સિલ્વર મેડલ
૭. સાધુ હરિકૃષ્ણ દાસ	ભાગવત	સિલ્વર મેડલ

કંઠપાઠ

૧. ભટ્ટ દીપ	કુમારસંભવ	સિલ્વર મેડલ
૨. ભટ્ટ જગદીશ	અષ્ટાધ્યાયી	બ્રોન્ઝ મેડલ

વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને સાંદીપનિ ગુરુકુલના અધ્યક્ષ, ભાગવત કથાકાર પૂ.ભાઈશ્રી રમેશભાઈ ઓઝાના હસ્તે ગુરુકુલના ઋષિકુમારો તથા પ્રધાનાચાર્ય શ્રી રામપ્રિયજીને વિજય વૈજયંતિ અર્પણ કરેલ.

SGVPની મુલાકાતે :

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્ (SGVP)ની મુલાકાતે ભારત સરકારના પૂર્વ એટર્ની જનરલ, સુપ્રીમ કોર્ટના સીનીયર ધારાશાસ્ત્રી આદરણીય શ્રી પારાશરન પધારતા સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી, પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી વગેરે સંતો તેમ જ ઋષિકુમારોએ સ્વાગત કર્યું હતું.

સ્વાગત બાદ વિદ્યાર્થીઓની સભામાં શ્રી પારાશરન સાહેબે જણાવ્યું હતું કે આવા નાના ઋષિકુમારો, સંસ્કૃતમાં અભ્યાસ કરતા સંતો તેમજ પૂજ્ય માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીએ સંસ્કૃતમાં પ્રવચન સાથે મારું સન્માન કર્યું તે જોઈ હું અત્યંત પ્રભાવિત થયો છું. આવી પવિત્ર સંસ્થામાં આવવાથી મને લાગે છે કે મારું કુળ પવિત્ર થઈ ગયું છે. મારા માતા પિતાએ આપેલો જન્મ કૃતાર્થ થયો છે.

જ્યારે આજે જ્યાં ભારતમાં ભારતીય સંસ્કૃતિનો નાશ થતો જોવા મળે છે ત્યારે ખરેખર અહીં ગુરુકુલમાં ભારતીય સંસ્કૃતિને યોગ્ય સંસ્કૃતનું સંરક્ષણ થઈ રહ્યું છે. નાના બાળકો ધર્મના સંસ્કાર સાથે જે અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તે જોઈને મને અત્યંત આનંદ થાય છે. અહીંના ટ્રસ્ટી શ્રી નવિનભાઈ દવેનો પ્રેમ ખેંચી લાવ્યો છે. તેમનો હું હૃદયથી આભારી છું. આ પ્રસંગે ગુજરાત હાઈકોર્ટના પૂર્વ એડવોકેટ જનરલ અને સિનીયર એડવોકેટ શ્રી શેલત સાહેબે પ્રાસંગિક પ્રવચન કર્યું હતું.

પ્રથમ માસિક પૂજ્યતિથિ :

અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પૂ. જોગી સ્વામીની પ્રથમ માસિક પૂજ્યતિથિ (તા. ૨૮/૮/૨૦૧૧) નિમિત્તે શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, અમદાવાદ ખાતે અખંડ ધૂન તથા મંત્રલેખનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી સ્વામી, પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી શ્રીહરિદાસજી સ્વામી, પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પૂ. જોગી સ્વામીનાં સંસ્મરણો તાજાં કર્યાં હતાં.

પ્રેમપ્રકાશ ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ :

ધર્મજીવનમ્ હોસ્ટેલ, શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, છારોડ દ્વારા નવરાત્રિ દરમિયાન પ્રેમપ્રકાશ સ્પોર્ટ્સ ટુર્નામેન્ટનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં હોસ્ટેલના વિદ્યાર્થીઓની ટીમો બનાવી ક્રિકેટ, ફૂટબોલ, વોલિબોલ તથા વિવિધ ઈન્ટોર ગેમ્સ રમાડવામાં આવી હતી. વિજેતા ટીમો તથા બેસ્ટ પ્લેયરને પ.પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના હસ્તે પુરસ્કૃત કરવામાં આવ્યા હતા.

શરદપૂર્ણિમા :

શરદ ઋતુની સોહામણી શરદપૂર્ણિમાના રોજ શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્ના આંગણે દિવ્ય અને ભવ્ય ભક્તિસભર શરદપૂર્ણિમાનો ઉત્સવ ઉજવાયો. આજના મંગલ પ્રભાતે ‘સહજાનંદમ્’માં બિરાજમાન બાલસ્વરૂપ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજના પાટોત્સવ પ્રસંગે વિવિધ ફળો, ઔષધિઓ તેમજ તીર્થજળ દ્વારા મહાભિષેક કરવામાં આવ્યો. અભિષેક બાદ સંતો તેમજ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા તૈયાર થયેલ અનેકવિધ વાનગી સભર મહા અન્નકુટ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજને ધરાવવામાં આવ્યો.

રાત્રે ૦૮:૩૦ થી ૧૧:૩૦ દરમિયાન સદ્ગુરુ સંતો તથા મહાનુભાવોની ઉપસ્થિતિમાં શરદોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી. જેમાં સમૂહ રાસ, વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા નૃત્યો, ચાર આરતી દર્શન તથા સદ્ગુરુ સંતોના

આશીર્વાદોનો સમાવેશ થયો હતો. ઉત્સવના અંતે સૌ હરિભક્તો દૂધપૌઆનો પ્રસાદ લઈ છૂટા પડ્યા.

‘દર્શનમ્’ લાયબ્રેરી ઉદ્ઘાટન :

‘દર્શનમ્’ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયમાં સંપ્રદાયના ૨૫ જેટલા સંતો તેમજ ૧૫૦ ઋષિકુમારો નિઃશુલ્ક અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના વિઝન મુજબ ચાલતી આ મહાવિદ્યાલયે ન કેવળ ગુજરાત પરંતુ સંપૂર્ણ ભારતમાં ગુરુકુલનું નામ ગૂંજતું કર્યું છે. આ વિદ્યાલયમાં વિદ્યાર્થીઓ પોતાનો સર્વાંગિ વિકાસ સાધી શકે તે માટે વિશાળ બિલ્ડિંગ, અદ્યતન કોમ્પ્યુટર લેબ, રમત-ગમતનાં વિશાળ મેદાનો વગેરે સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે. તેમાં એક વિશેષ સોપાન ઉમેરતાં ‘વ્યાસ ગ્રંથાલય’નું ઉદ્ઘાટન શરદ પૂર્ણિમાના રોજ પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે પૂજ્ય સ્વામીજીએ જણાવ્યું હતું કે આપણા જીવનમાં પુસ્તકો શ્રેષ્ઠ મિત્રો છે. વિદ્યાર્થીઓ આ લાઈબ્રેરીમાં આવી વધારેમાં વધારે મિત્રો બનાવે એવી આશા રાખુ છું. સભાના અંતે ગ્રંથપાલ શ્રી મનીષભાઈ ચાવડા તથા તુષાર પંડ્યાને શુભાષીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

SGVP ટ્રોફી (ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ) :

૧૫ ઓક્ટોબર થી ૧૮ નવેમ્બર ૨૦૧૧ દરમિયાન શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્ (SGVP) દ્વારા, SGVP ટ્રોફી- ૨૦૧૧ (ઓલ ઈન્ડિયા ૩-નાઈટ ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ)નું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. જેમાં અન્ડ.૧૪, અન્ડ.૧૬ અને અન્ડ.૧૮ શાળા તેમજ કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ ભાગ લઈ રહ્યા છે. લેધર બોલના ઉપયોગ સાથે વિદ્યાર્થીઓને ક્રિકેટના આધુનિક માળખા જેવા કે ઈન્ડીઅન પ્રિમીયર લીગ, ચેમ્પીઅન લીગ વગેરેનો અનુભવ મળે એ ખાસ હેતુ છે. ગુજરાતના માનવંતા ક્રિકેટરોની હાજરીમાં ૧૫ ઓક્ટોબરે સાંજે ૬ કલાકે ઉદ્ઘાટન સમારોહ પ.પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી, IPS શ્રી અજય તોમરની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયો હતો, જેમાં પાંચ રાજ્યોની કુલ ૫૮ ટીમોએ ભાગ લીધો છે. ■ ■ ■

અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પૂજ્યપાદ શ્રી જોગી સ્વામીની સ્મૃતિમાં
૧૦૮ કલાક ધૂનના સંકલ્પ કરનાર ગામની યાદી

૦૦૧. ઈટવાયા - પુરુષોત્તમ મંદિર	૦૨૯. પાણખાણ	૦૫૬. ચુડા
૦૦૨. ઈટવાયા - બહેનોનું મંદિર	૦૩૦. હેમાળ	૦૫૭. ખોરાણા
૦૦૩. ઈટવાયા - રામજી મંદિર	૦૩૧. ઊના - મહિલા મંડળ	૦૫૮. ખડખડ
૦૦૪. અંબાડા	૦૩૨. ભાયા	૦૫૯. વેરાવળ, શાપર
૦૦૫. વાજડી	૦૩૩. નાના સમઢીયાળા	૦૬૦. અમરાપર
૦૦૬. ફાટસર	૦૩૪. નીંગાળા	૦૬૧. પાટી માણસા
૦૦૭. પીપરીયા	૦૩૫. હેમાળ	૦૬૨. ભાયાવદર
૦૦૮. દ્રોણ - હરિહર શિવાલય	૦૩૬. બારમણ	૦૬૩. વિશતપુરા - પુરુષોત્તમ મંદિર
૦૦૯. દ્રોણ - સ્વા. મંદિર	૦૩૭. સેલણા	૦૬૪. વિશતપુરા - બહેનોનું મંદિર
૦૧૦. ખીલાવડ	૦૩૮. ગુંદાસરા	૦૬૫. તોરી - પુરુષોત્તમ મંદિર
૦૧૧. કાકિડી મોલી	૦૩૯. પારડી	૦૬૬. તોરી - બહેનોનું મંદિર
૦૧૨. નારીયેળી મોલી	૦૪૦. પાડાસણ	૦૬૭. વાવડી
૦૧૩. લુવારી મોલી	૦૪૧. અણીયાળા	૦૬૮. જુની સાંકળી
૦૧૪. દુધાળા	૦૪૨. સરખ પીપરીયા	૦૬૯. વાંકુના ખારચિયા
૦૧૫. દહીંડા	૦૪૩. પીપરડી	૦૭૦. રંગપુર
૦૧૬. રંગપુર	૦૪૪. મોટા વડાળા	૦૭૧. ચોરવાડી
૦૧૭. સરાકડિયા	૦૪૫. શ્રીજી નગર - નાના વડાળા	૦૭૨. પીપલાણા - સ્વા. મંદિર
૦૧૮. હરમડિયા	૦૪૬. આણંદપર	૦૭૩. ફરેણી (મંત્રપીઠ)
૦૧૯. રબારીકા	૦૪૭. ભાયાવદર (ઉપલેટા)	૦૭૪. અમરેલી - સ્વા. મંદિર
૦૨૦. જરગલી - મહિલા મંડળ	૦૪૮. લોધિકા	૦૭૫. જેતપુર - સ્વા. મંદિર
૦૨૧. જરગલી - સ્વા. મંદિર	૦૪૯. માખાવડ - પુરુષોત્તમ મંદિર	૦૭૬. રૂગનાથપુર
૦૨૨. બંધારડા	૦૫૦. માખાવડ - બહેનોનું મંદિર	૦૭૭. મુંડીયા રાવણી
૦૨૩. કાંધી	૦૫૧. ઢોલરા - પુરુષોત્તમ મંદિર	૦૭૮. વિશતપુરા, બંને મંદિરે
૦૨૪. જુના ઉગલા	૦૫૨. ઢોલરા - બહેનોનું મંદિર	૦૭૯. ભાયંદર, મુંબઈ
૦૨૫. સાળવા	૦૫૩. સરભદર	૦૮૦. પનવેલ, મુંબઈ
૦૨૬. વડલી	૦૫૪. ધોરાજી	૦૮૧. સુરત
૦૨૭. મોતીસર	૦૫૫. ખાખરા હરમતિયા	
૦૨૮. નાના માણસા		

મહાનુભાવો અને સંસ્થાઓ દ્વારા
પૂ. જોગીસ્વામીના સમાધિસ્થળે શ્રદ્ધાસુમન

* શ્રી પરસોત્તમભાઈ રૂપાલા, ભાજપ રાષ્ટ્રિય ઉપાધ્યક્ષ * શ્રી વજુભાઈ વાળા, મંત્રી શ્રી, ગુજરાત સરકાર * શ્રી અર્જુન મોઢવાડીયા, ધારાસભ્ય, ગુજરાત * શ્રી કિરીટસિંહ રાણા, મંત્રી શ્રી, ગુજરાત સરકાર * શ્રી કાળુભાઈ સી. રાઠોડ, ધારાસભ્ય, ઊના * આલાવાડ ખાખરિયા કડવા પાટીદાર કેળવણી મંડળ * શ્રીકિષ્ના શૈક્ષણિક તથા સામાજિક સોસાયટી, દ્રોણ * શ્રી સ્વામી વિવેકાનંદ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, નાની કડી * ઊના બાર એસોસીએશન, ઊના * શ્રી સ્વામિનારાયણ સેવા ટ્રસ્ટ, ગાંધીનગર * સનહાર્ટ ટાઈલ્સ, મોરબી * કચ્છ કડવા પાટીદાર સત્સંગ સમાજ, રવાપર-કચ્છ * શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ મંડળ, નાગપુર * અખિલ ગુજરાત રાજપૂત યુવા સંઘ, અમદાવાદ * હિન્દુ દુડે, યુકે. * યોગી ડિવાઈન સોસાયટી, મુંબઈ * શ્રીકૃષ્ણ વિદ્યા મંદિર, જૂનાગઢ * આચાર્ય શ્રી વિજય અભયદેવસુરી આદિઠાણા, કાલુપુર * નંદિગ્રામ ટ્રસ્ટ, વાંકલ * એક્ટિવ આયુર્વેદિષ્ટ ઓર્ગેનાઈઝેશન ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ * ઓરપેટ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, મોરબી * હીરામણી વિદ્યાલય, અમદાવાદ * બી.એડ્ કોલેજ, શ્રી ભાગવત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

આગામી આયોજન

- ૩ થી ૯ નવેમ્બર - શ્રીમદ્ ભાગવત કથા (અ.નિ. પ. પૂ. નારાયણ ભગતની સ્મૃતિમાં) ઋષિકેશ, વક્તા- શ્રી હેમાંગભાઈ શાસ્ત્રી
- ૪ નવેમ્બર, શુક્રવાર - શ્રીહરિ જયંતી નીલકંઠવર્ણી અભિષેક, રાજોપચાર પૂજન
- ૬ નવેમ્બર, રવિવાર - પ્રબોધિની એકાદશી રાત્રે કીર્તનભક્તિ, અમદાવાદ ગુરુકુલ
- ૨૧ નવેમ્બર, સોમવાર - ઉત્પત્તિ એકાદશી રાત્રે કીર્તનભક્તિ, અમદાવાદ ગુરુકુલ
- ૨૮ નવેમ્બર, સોમવાર - વચનામૃત જયંતી શ્રી ધનશ્યામ મહારાજ પાટોત્સવ (સવારે ૬:૩૦ કલાકે મહાભિષેક તથા અમૃત દર્શન) અમદાવાદ ગુરુકુલ
- ૨૭ નવેમ્બર, સોમવાર - મંત્રલેખન (સાંજે ૫:૩૦ કલાકે) અમદાવાદ ગુરુકુલ

શ્રદ્ધા સુમન

શ્રી ભૂપતભાઈ વડોદરીયા : શ્રી ભૂપતભાઈ વડોદરીયાએ સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ દ્વારા સરસ્વતીના શ્રી ચરણમાંથી સત્યને પ્રાપ્ત કર્યું છે. સ્વભાવે સિદ્ધાંતવાદી હોવા છતાં તેમણે હંમેશા અજાણ્યાના આસું લૂછવાનો રૂમાલ તેમણે પોતાના ખીસ્સામાં રાખ્યો હતો. પત્રકારમાંથી માલિક અને વિરાટ પ્રકાશનગૃહના ઉદ્યોગપતિ બનવા સુધીની યાત્રા તેમણે 'સમભાવ' દૈનિક છાપવાથી શરૂ કરી. ગુજરાતી પત્રકારત્વમાં ઉત્તમ શૈલી અને વ્યાકરણ શુદ્ધ ભાષાના તેઓ પુરસ્કર્તા રહ્યા.

શ્રી ભુપતભાઈ ગુરુકુલ સાથે અંતરંગ સંબંધ ધરાવતા હતા. શરૂઆતથી જ તેઓ સંતોને વહાલા હતા. ગુરુકુલના સમાચારો હંમેશા ઉત્સાહપૂર્વક પ્રગટ કરતા. અમે જ્યારે જ્યારે એમને આમંત્રણ આપ્યું છે ત્યારે ત્યારે તેમનું સાનિધ્ય પ્રાપ્ત થયું છે. ગુરુકુલ પરિવાર અને સૌ વરિષ્ઠ સંતો પરમકૃપાળુ પરમાત્મા ભગવાન સ્વામિનારાયણને ખરા અંતઃકરણ પૂર્વક પ્રાર્થના કરે છે કે તેમના આત્માને દિવ્ય શાંતિ પ્રાપ્ત થાય અને તેમના પરિવાર જનોને વિચાર વારસો અને વૈભવ વારસો વિસ્તારવા માટેનો પ્રભુ આશિષયુક્ત આત્મવિશ્વાસ પ્રાપ્ત થાય.

- ગુરુકુલ પરિવાર વતી, પુરાણી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

શ્રી દેવરાજભાઈ ખોડાભાઈ ધામી : રાજકોટ નિવાસી ગુરુકુલના સન્નિષ્ઠ સેવક શ્રી હંસરાજભાઈ ધામીના પિતાશ્રી શ્રી દેવરાજભાઈ ખોડાભાઈ ધામી ૯૦ વર્ષની ઉંમરે અક્ષરવાસી થયા છે. આ પવિત્ર આત્માને ભગવાન શ્રીહરિ પોતાની મૂર્તિનું સુખ આપે એવી પ્રાર્થના.

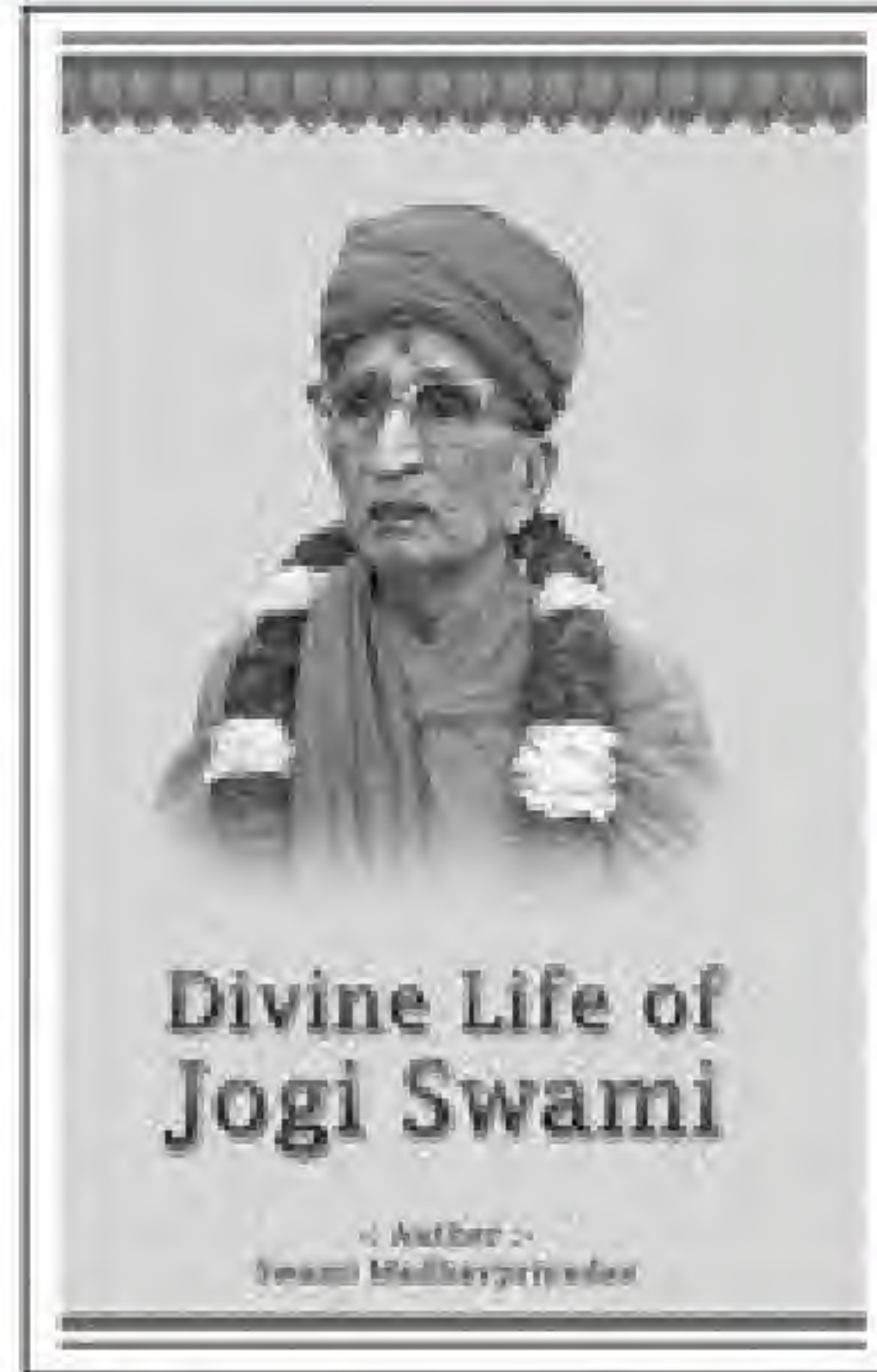

*** નૂતન પ્રકાશન ***

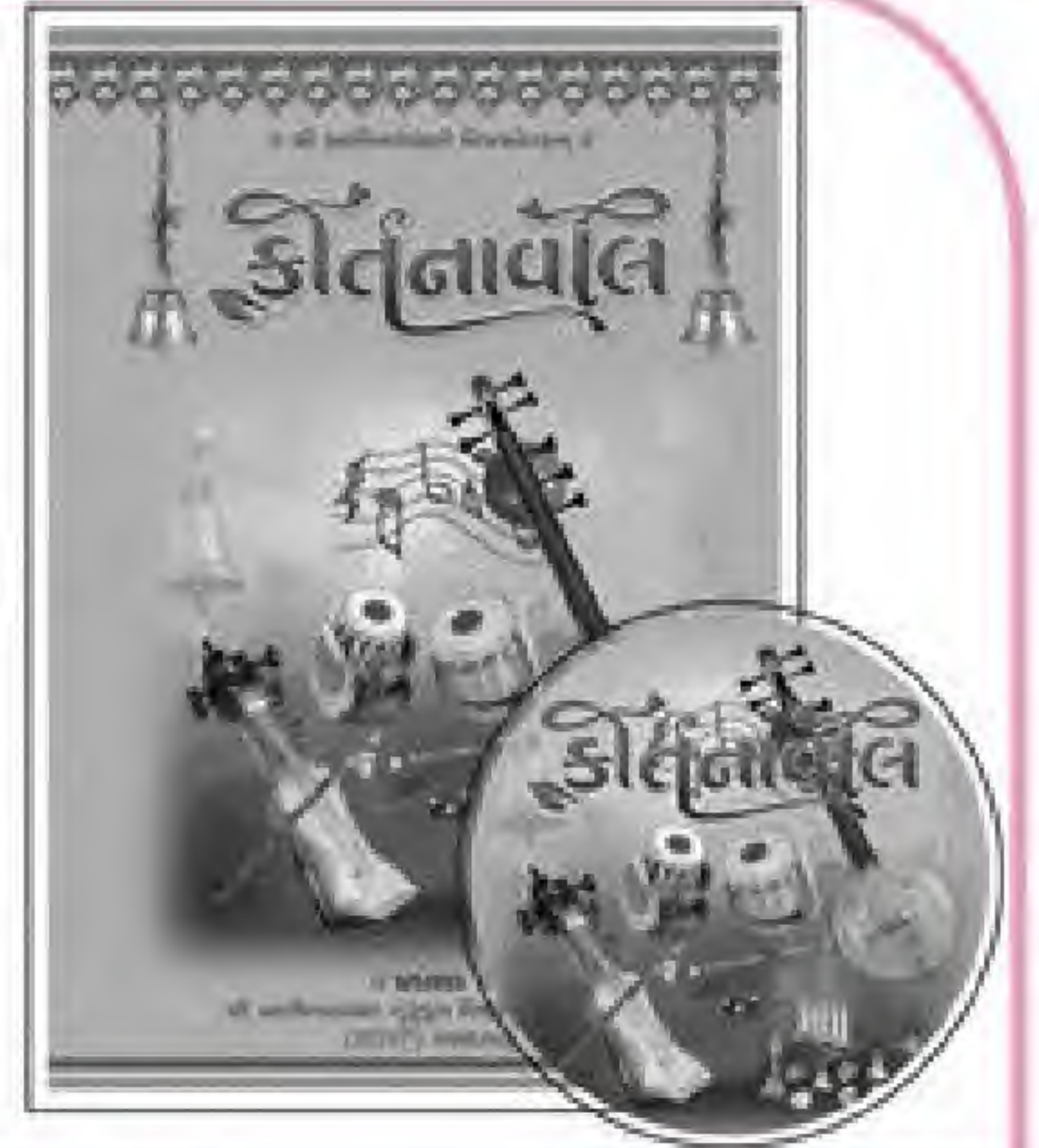
Divine Life of Jogi Swami :

પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી
માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી
દ્વારા લિખિત જોગી સ્વામીની
જીવનગાથાનું અંગ્રેજી
ટ્રાન્સલેશન Divine Life of
Jogi Swami.

: કીર્તનાવલિ :

સંપ્રદાયમાં સૌ પ્રથમ વાર કઠિન
શબ્દોના સરળ અર્થ, વિવિધ
ઉત્સવોના પદોનું સંકલન, ૧૪૦૦
જેટલાં પદો, ૬૦૦ પાનાં તથા
કીર્તનોના ઢાળ સાથેની mp3 DVD
જેવી વૈવિધ્યસભર કીર્તનાવલિ.

: મહાપૂજા :

સદ્ગુરુ ગોપાળાનંદ સ્વામી દ્વારા
પ્રવર્તીત મહાપૂજાના સુશોભિત
પુસ્તક સાથે પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય
શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી
તથા ઋષિકુમારો દ્વારા રેકૉર્ડ થયેલી
વિડિયો ડીવીડી.

અંગ્રેજી શિક્ષાપત્રી

*** ગુરુકુલમાં રસોઈ ***

..... છારોડી ગુરુકુલ .....

- ★ કાનજીભાઈ કુરજીભાઈ વરસાણી, ભારાસર
- ★ ગં.સ્વ. સવિતાબેન ખુરજી કરસન હિરાણી, ભારાસર
- ★ શ્રી કુણાલ હનુભાઈ સાંગાણી, અમદાવાદ
- ★ શ્રી બલભદ્રસિંહ, ગાંધીનગર
- ★ અ.નિ. જીવાભાઈ માધાભાઈ પટેલ
હ. ભરતભાઈ જીવાભાઈ પટેલ, ગાંધીનગર
- ★ શ્રી કલ્યાણભાઈ શંભુભાઈ નાકરાણી, જાળીયા
- ★ અ.નિ. સુંદરભાઈ નાનજીભાઈ ગોહિલ
હ. ચંદ્રકાંતભાઈ ગોહિલ, ગાંધીનગર
- ★ શ્રી મિલન પટોળિયા, કેશોદ
- ★ એસ.જી.વી.પી. ટ્રાન્સપોર્ટ વિભાગ, અમદાવાદ
- ★ અ.નિ. ધનશ્યામભાઈ જેરામભાઈ પટેલ
હ. સૂર્યકાંતભાઈ, અમદાવાદ
- ★ શ્રી ઉમેશભાઈ યાજ્ઞિક, અમદાવાદ

..... અમદાવાદ ગુરુકુલ .....

- ★ કેયુરભાઈ હિંમતભાઈ દોંગા, બાપુનગર
- ★ દેવચંદભાઈ ભીખાભાઈ સાવલીયા, અમદાવાદ
- ★ અર્પિત બાબુભાઈ ગોરસિયા, ગાંધીનગર
- ★ પટેલ કાંતિભાઈ લાલજીભાઈ, અમદાવાદ
- ★ પટેલ ધનશ્યામભાઈ શામજીભાઈ, અમદાવાદ
- ★ જયદેવભાઈ સોનાગરા, અમદાવાદ
- ★ કુણાલભાઈ પ્રવીણભાઈ કામળિયા, રાંચી
- ★ રમેશભાઈ પુનાભાઈ કોરાટ, અમદાવાદ
- ★ જીતુભાઈ દવે, હાલ અમેરિકા
- ★ મનસુખભાઈ નનાણિયા, અમદાવાદ
- ★ ચેતનભાઈ જેન્તીભાઈ જાદવ, અમદાવાદ
- ★ ભવાનભાઈ નાગજીભાઈ વઘાસિયા, હાલ અમેરિકા
- ★ યોગેશભાઈ ઠાકોરભાઈ સુથાર, અમદાવાદ
- ★ જગદીશભાઈ દેવશીભાઈ વાઘાણી, સુખપુર

પૂ. જોગી સ્વામીને પૂ. મોરારી બાપુ દ્વારા શ્રદ્ધાસુમન અર્પણ

પૂ. જોગી સ્વામીને પૂ. મહાદેવ બાપુ દ્વારા ભાવપૂજન

સંસ્કૃત વાક્યસ્પર્ધામાં દર્શનમૂના વિજેતા ઋષિકુમારો

પૂ. રમેશભાઈના હસ્તે વિજયવૈજયન્તી પ્રાપ્ત કરતા ઋષિકુમારો

પૂ. જોગી સ્વામીની પ્રથમ માસિક પૂજ્યતિથિ નિમિત્તે અખંડ ધૂન

પૂ. સંતો સાથે પ્રેમપ્રકાશ સ્પોર્ટ્સ ટુર્નામેન્ટના વિજેતા વિદ્યાર્થીઓ

SGVP ની મુલાકાતે શ્રી પારાશરન (પૂર્વ એટર્ની જનરલ)

SGVP ટ્રોફી, ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ ઉદ્ઘાટન સમારોહ

શ્રી ધનશ્યામ મહારાજ - અભિષેક દર્શન

શ્રી ધનશ્યામ મહારાજ - અન્નકુટ આરતી દર્શન

શરદોત્સવ પ્રસંગે ઉપસ્થિત સંતો-મહાનુભાવો

શરદોત્સવ પ્રસંગે સમૂહ રાસ દર્શન

શરદોત્સવ પ્રસંગે સંત રાસ દર્શન

દર્શનમ્ ગ્રંથાલય ઉદ્ઘાટન - વ્યાસપૂજન